

The background features a decorative graphic consisting of three overlapping circles in shades of blue, arranged in a triangular pattern. Two thin blue lines intersect at the top left, forming a large 'V' shape that frames the central text. The circles are positioned in the top right, middle, and bottom right areas of the page.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2024-25

Περιεχόμενα

Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις (ΠΓΑ)	4
1. Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV.....	4
2. Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων.....	4
SPR 1: Γλώσσα I – α΄ εξάμηνο.....	4
SPR 3: Γλώσσα III – γ΄ εξάμηνο.....	5
1ο εξάμηνο	6
DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία.....	6
DGY 12: Φωνητική / Φωνολογία.....	6
DGY 17: Πραγματολογία.....	7
DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας I.....	7
DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία.....	8
3ο εξάμηνο	8
DAY 02: Εισαγωγή στον επιστημονικό τρόπο εργασίας.....	8
DGY 16: Συγκριτική Γλωσσολογία	9
DGY 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II.....	10
DLY 22: Λογοτεχνία του 18ου αιώνα.....	10
DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία.....	11
DLY 28: Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης	12
5ο και 7ο εξάμηνο	12
DGA 30: Φωνητική / Φωνολογία	12
DGA 33: Ζητήματα Γερμανικής Σύνταξης	12
DGA 34: Λεξικολογία.....	13
DGA 36: Συγκριτική Γλωσσολογία.....	13
DGB 38: Σημασιολογία.....	14
DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα	14
DGB 46: Γλωσσολογία της Γραφής.....	15
DGB 47 [ΠΑΕ 2]: Εκμάθηση Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας	15
DGC 49: Υπολογιστική Γλωσσολογία	16
DGD 51 [ΠΑΕ 2]: Ανάλυση και Σχεδιασμός Διδακτικού Υλικού στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας	17
DGD 56 (ΠΑΕ 2): Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	18
DGD 57: Ανάπτυξη Γραπτών Δραστηριοτήτων στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας.....	18
DGD 59: Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Διαμεσολάβησης στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας	19
DLA 60: Διαφωτισμός / Θύελλα και Ορμή: Ο <i>Bérgtheros</i> του Goethe.....	20
DLA 65: Λογοτεχνία μεταξύ 1900 και 1945.....	21
DLA 67: Γερμανική Λογοτεχνία μετά το 1945	21
DLB 68: Θεωρία της Λογοτεχνίας: Αρχές Ανάλυσης και σύγχρονα Ρεύματα	22
DLB 70: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών II: Ποίηση.....	22
DLB 73: Συγκριτική Γραμματολογία, Παγκόσμια / Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία	23
DLB 77: Λογοτεχνία και Οικολογία.....	23

DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης	24
DLD 82: Γερμανική Ιστορία	24
DLD 85: Ιστορία των Ιδεών.....	25

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2024-2025

Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις (ΠΓΑ)

---

1. Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV

Στόχος των μαθημάτων που περιλαμβάνονται στις «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ) είναι η ενίσχυση της γλωσσικής επάρκειας των φοιτητών, οι οποίοι στα πρώτα εξάμηνα σπουδών βρίσκονται αντιμέτωποι με συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις στη γνώση και χρήση της γερμανικής γλώσσας. Με την προσφορά τεσσάρων μαθημάτων γλώσσας, τα οποία αντιστοιχούν στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών, επιδιώκεται η συστηματική υποστήριξη της εκμάθησης της Γερμανικής, ώστε με την ολοκλήρωση των μαθημάτων των ΠΓΑ οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να έχουν αποκτήσει σε προχωρημένο επίπεδο (Γ1) τόσο γενικές επικοινωνιακές, όσο και ειδικές γλωσσικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες αυτές αποτελούν βασικό εργαλείο για την ολοκλήρωση των σπουδών, αλλά και για τη μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Στις ΠΓΑ περιλαμβάνονται μαθήματα κορμού (τρεις ώρες την εβδομάδα για κάθε μάθημα) και μαθήματα εμβάθυνσης/εμπέδωσης (επίσης τρεις ώρες εβδομαδιαίως για κάθε μάθημα). Διδάσκεται τόσο η πρόσληψη όσο και η παραγωγή λόγου και εξασκείται τόσο η γραπτή όσο και η προφορική έκφραση. Στη διδασκόμενη ύλη περιλαμβάνονται αυθεντικά κείμενα γενικού ενδιαφέροντος και κείμενα από τους επιμέρους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως: Γλωσσολογία, Λογοτεχνία, Διδακτική, Επιστήμη της Μετάφρασης, Γερμανική Ιστορία κ.ά. Παράλληλα με τα μαθήματα είναι απαραίτητη και η κατ' οίκον μελέτη των φοιτητών και φοιτητριών, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Ακολουθούν επιμέρους περιγραφές για τα μαθήματα γλώσσας του α' και του γ' εξαμήνου.

2. Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων

SPR 1: Γλώσσα I – α' εξάμηνο

Διδάσκουσες: *Ιωάννα Ρίζου, Αναστασία Χουρναζίδη, Κατερίνα Φωτιάδου*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες του πρώτου εξαμήνου, εξετάζονται και αναλύονται κείμενα κυρίως από τους τομείς *Γερμανικός πολιτισμός, Γερμανική Γλώσσα, Εκπαίδευση και Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα*. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση των βασικών φαινομένων της γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B1.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο καθώς και κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- συντάσσουν κείμενα με σαφή διάρθρωση όπως, εκθέσεις ποικίλης θεματολογίας, περιγραφές και επιστολές,
- παρουσιάζουν προφορικά το περιεχόμενο ενός κειμένου που διάβασαν,
- συνηγορούν για θέματα, τα οποία τους είναι οικεία (π.χ. καθημερινή ζωή, προσωπικές εμπειρίες και ενδιαφέροντα, ελεύθερος χρόνος),

- εκφράζουν με κατανοητό τρόπο – γραπτά και προφορικά – την άποψή τους για ένα ζήτημα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (με βαρύτητα στον τελικό βαθμό: 60% ο βαθμός της γραπτής εξέτασης προς 40% ο βαθμός της προφορικής εξέτασης. Ο φοιτητής θα πρέπει να πάρει τη βάση (πέντε) τόσο στη γραπτή όσο και στην προφορική εξέταση, προκειμένου να κατοχυρώσει το μάθημα.)*

SPR 3: Γλώσσα III – γ' εξάμηνο

Διδάσκουσες: *Ιωάννα Ρίζου, Νάνσυ Κοντομήτρου, Έλενα-Φοίβη Χυτήρη, Μαρίνα Βλάχου, Κατερίνα Φωτιάδου*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες του γ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον γραπτό λόγο και στην εξάσκηση της ικανότητας στη γραπτή έκφραση. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση βασικών φαινομένων της Γραμματικής, τα οποία είναι σημαντικά για τον επιστημονικό λόγο. Στην ύλη περιλαμβάνονται περιγραφικά κείμενα επιπέδου B2, καθώς και κείμενα γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα από τους τομείς των σπουδών (π.χ. γερμανική Ιστορία, Επιστήμη της Μετάφρασης, Εκμάθηση και Διδασκαλία ξένης γλώσσας). Ως προς την ανάπτυξη της γραπτής έκφρασης, διδάσκονται κυρίως μορφές γραπτού λόγου, οι οποίες βασίζονται σε ένα κείμενο-βάση (π.χ. η περίληψη, η επέκταση κειμένου και ο σχολιασμός κειμένου ή θέσης / θέσεων).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται περιγραφικά κείμενα και κείμενα από τους τομείς των σπουδών τους που είναι γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα,
- αποδίδουν σε μορφή γραπτής περίληψης τα κυριότερα σημεία ενός περιγραφικού ή ενός απλού επιστημονικού κειμένου,
- χρησιμοποιούν συγκεκριμένα εκφραστικά μέσα, για να αποδίδουν με κατανοητό τρόπο τις θέσεις του συγγραφέα από ένα κείμενο που επεξεργάζονται,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (με βαρύτητα στον τελικό βαθμό: 60% ο βαθμός της γραπτής εξέτασης προς 40% ο βαθμός της προφορικής εξέτασης. Ο φοιτητής θα πρέπει να πάρει τη βάση (πέντε) τόσο στη γραπτή όσο και στην προφορική εξέταση, προκειμένου να κατοχυρώσει το μάθημα.)*

1^ο εξάμηνο

DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: Έβελυν Βώβου

Η Γλωσσολογία αποτελεί μία από τις κύριες επιστημονικές κατευθύνσεις της Γερμανικής Φιλολογίας. Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες στις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας, τη θεωρία και την εξέλιξή της, τις μεθόδους και τα αποτελέσματά της. Προς αυτή την κατεύθυνση θα εξεταστούν επιλεγμένα ερευνητικά πεδία της όπως η Σημειολογία, η Σύνταξη, η Κειμενογλωσσολογία και η Κοινωνιογλωσσολογία προκειμένου να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με την ορολογία τους. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι μέθοδοι των ερευνητικών αυτών των πεδίων και θα εφαρμοστούν στην πράξη με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα βασικά ερευνητικά πεδία της Γλωσσολογίας και την εξέλιξή τους,
- καταδεικνύουν πρακτικές εφαρμογές της Γλωσσολογίας και να διατυπώνουν ορισμούς της γλώσσας αξιοποιώντας ποικίλα κριτήρια,
- περιγράφουν τις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας και να τις πλαισιώνουν με κατάλληλα γλωσσικά παραδείγματα από τη Γερμανική,
- αναλύουν απλά γλωσσικά φαινόμενα εφαρμόζοντας τις μεθόδους της Γλωσσολογίας και χρησιμοποιώντας κατάλληλα την επιστημονική ορολογία της.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGY 12: Φωνητική / Φωνολογία

Διδάσκουσα: *Ευδοκία Μπαλάση*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ενασχόληση με τις βασικές έννοιες της Φωνητικής και της Φωνολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σύγκριση μεταξύ γερμανικής και ελληνικής γλώσσας σε φωνητικό και φωνολογικό επίπεδο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση να γνωρίζουν:

- τη σημασία των σημαντικότερων εννοιών του επιστημονικού Κλάδου της Φωνητικής και Φωνολογίας,
- τη Φωνητική της Γερμανικής και Ελληνικής,
- τη φωνητική μεταγραφή (IPA),
- τους σημαντικότερους φωνολογικούς κανόνες της Γερμανικής και Ελληνικής,
- τα λάθη προφοράς που είναι πιθανόν να εμφανιστούν σε Έλληνες ομιλητές της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εξέταση*

DGY 17: Πραγματολογία

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Λαμβάνοντας υπόψη τον επικοινωνιακό σκοπό, τις προσδοκίες και τα ενδιαφέροντα του ομιλητή και του ακροατή, εξετάζονται λεκτικές πράξεις και οι επικοινωνιακές συνθήκες, εντός των οποίων πραγματώνονται αυτές.

Θα αναλυθούν οι θεωρητικές προσεγγίσεις των Austin, Searle και Wunderlich που αφορούν στις σχέσεις μεταξύ γλωσσικού σημείου και χρήστη αυτού, καθώς και το ζήτημα, πώς και με ποιες συνέπειες χρησιμοποιούνται γλωσσικά σημεία.

Φοιτητές/τριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα

- γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές απόψεις και διαστάσεις της πραγματολογικής προσέγγισης,
- αναγνωρίζουν και περιγράφουν λεκτικές πράξεις, και
- μπορούν
  - να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών σε συναφή ζητήματα της Συγκριτικής γλωσσολογίας, της Διδακτικής και της Μεταφρασεολογίας, καθώς και
  - να αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση σε πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με την Διδασκαλία ή/και την Μετάφραση.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

Συγγράμματα Ευδόξου (εναλλακτικά):

Der semiotische Rhombus, Friederiki Batsalia (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 82, [Λεπτομέρειες](#))

Εισαγωγή στην Πραγματολογία, Κανάκης Κώστας (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 9828, [Λεπτομέρειες](#))

DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας I

Διδάσκουσα: Όλγα Λασκαρίδου

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται βασικές έννοιες της επιστήμης της λογοτεχνίας. Οι φοιτητές και φοιτήτριες ασκούνται στη χρήση ειδικής ορολογίας με βάση παραδείγματα από τη γερμανική λογοτεχνία (π.χ. σύντομα κείμενα και αποσπάσματα έργων). Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με το αντικείμενο και η ανάπτυξη της ικανότητάς τους για αυτοδύναμη ενασχόληση με τη λογοτεχνία. Στο επίκεντρο του μαθήματος βρίσκονται μικρές λογοτεχνικές φόρμες και σχήματα λόγου (όπως π.χ. η μεταφορά ή το σύμβολο).

Ύλη και βιβλιογραφία θα διατεθούν στη διάρκεια του εξαμήνου μέσω της πλατφόρμας η-Τάξη.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση

- να κατανοούν και να αναγνωρίζουν βασικά λογοτεχνικά φαινόμενα,
- να γνωρίζουν βασικούς θεωρητικούς όρους και εργαλεία ανάλυσης και

- να εφαρμόζουν αυτόνομα τις θεωρητικές γνώσεις τους στη λογοτεχνική πράξη, εντοπίζοντας στα κείμενα τα λογοτεχνικά φαινόμενα που έχουν διδαχθεί.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία

Διδάσκων: *Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς*

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση σημαντικών τάσεων και συγγραφέων της γερμανόφωνης λογοτεχνίας μετά το 1945, εξοικειώνοντας παράλληλα τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με την κριτική προσέγγιση λογοτεχνικών κειμένων από το χώρο της ποίησης, της πεζογραφίας και του θεάτρου.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της γερμανόφωνης μεταπολεμικής λογοτεχνίας,
- εντοπίζουν στα κείμενα βασικά χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών ειδών,
- συγκρίνουν περιεχόμενα, θεματικές και τεχνικές γραφής και να τις εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα,
- εφαρμόζουν στην πράξη βασικά εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης,
- χρησιμοποιούν και να αξιοποιούν γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Το μάθημα συνοδεύεται από *Lektürekurs*.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

Ο βαθμός υπολογίζεται ως εξής: 80% διάλεξη + 20% Lektürekurs

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές), ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

3ο εξάμηνο

DAY 02: Εισαγωγή στον επιστημονικό τρόπο εργασίας

Διδάσκουσα: *Έλενα-Φοίβη Χυτήρη*

Όποιος σπουδάζει, δεν έχει να αντιμετωπίσει μόνο έναν μεγάλο όγκο ύλης που θα πρέπει να μελετήσει, αλλά θα πρέπει επίσης, και να «μάθει πώς να μαθαίνει» συστηματικά και να χειρίζεται τα όσα έμαθε. Θα πρέπει δηλαδή, όχι μόνο να αναπαράγει σωστά, σε μια εξέταση, τις γνώσεις που αποκόμισε στο μάθημα, αλλά και να είναι σε θέση να συμμετέχει, ήδη στη διάρκεια των σπουδών του, στην επιστημονική συζήτηση. Η συζήτηση αυτή μπορεί να διεξάγεται τόσο προφορικά όσο και γραπτά. Προφορικά έχει τη μορφή μιας ανακοίνωσης (Referat) σε ένα σεμινάριο καθώς επίσης και της επακόλουθης συζήτησης στο πλαίσιο αυτό. Γραπτά έχει τη μορφή μιας σεμιναριακής ή/και διπλωματικής εργασίας.

Ουσιώδης προϋπόθεση είναι να μπορεί ο φοιτητής/η φοιτήτρια να αντιμετωπίζει με κριτική σκέψη τα όσα διαβάζει και τα όσα ακούει στις παραδόσεις και τα σεμινάρια, αλλά και να μπορεί να θέτει εύλογα ερωτήματα. Αυτό ισχύει τόσο για τη συζήτηση που γίνεται στα μαθήματα, όσο και για την ενασχόληση με λογοτεχνικά και επιστημονικά κείμενα.

Όλα αυτά έχουν όμως και «υλικές» προϋποθέσεις: Πού και πώς βρίσκει κανείς επιστημονική βιβλιογραφία; Πώς την παραθέτει σωστά; Πώς χειρίζεται τις πληροφορίες από το διαδίκτυο; Τι είναι σε μια επιστημονική εργασία αποδεκτό και ποια είναι τα τυπικά χαρακτηριστικά της;

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα είναι σε θέση να:

- βρίσκουν βιβλιογραφία,
- προσανατολίζονται σε βιβλιοθήκες / σε αρχεία,
- επεξεργάζονται κριτικά τη βιβλιογραφία,
- παραθέτουν σωστά τη βιβλιογραφία,
- συντάσσουν ένα handout,
- κάνουν μια προφορική παρουσίαση,
- συντάσσουν μια γραπτή εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης: α) εβδομαδιαίες ασκήσεις (20%), β) προφορική παρουσίαση (20%), γ) γραπτή εργασία (60%)

Συγγράμματα (εναλλακτικά):

Moeninghoff, B. & Meyer-Krentler, E. (2019): Arbeitstechniken Literaturwissenschaft (18. Auflage), Wilhelm Fink.

Richter, U. & Fügert, N. (2016). Wissenschaftlich arbeiten und schreiben. Stuttgart: Ernst Klett (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου 102073012).

DBG 16: Συγκριτική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: *Μαρία Κολιοπούλου*

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα μελετηθεί η Συγκριτική Γλωσσολογία ως επιμέρους κλάδος της Γενικής Γλωσσολογίας. Θα μελετηθεί δηλαδή, πώς η γλώσσα, τόσο ως σύστημα όσο και ως μέσο επικοινωνίας, εξετάζεται στο πλαίσιο της Συγκριτικής Γλωσσολογίας. Επιπλέον, θα δοθεί μια επισκόπηση των γλωσσών του κόσμου (συμπεριλαμβανομένων των περισσότερο ομιλούμενων και των απειλούμενων) καθώς και των διαφόρων γλωσσικών οικογενειών. Έτσι, αποσκοπείται η διαφοροποίηση των ερευνητικών μεθόδων της Συγκριτικής Γλωσσολογίας και της Τυπολογίας. Η επακριβής εξέταση των χαρακτηριστικών της σύγχρονης έρευνας της Συγκριτικής Γλωσσολογίας, καθώς και της για τη Συγκριτική Γλωσσολογία κεντρικής έννοιας του Tertium Comparationis, θα οδηγήσουν σε έναν λεπτομερή ορισμό του κλάδου.

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι επομένως ο ακριβής ορισμός του πεδίου της Συγκριτικής Γλωσσολογίας, τόσο στο πλαίσιο της Γενικής Γλωσσολογίας, όσο και σε σύγκριση με γειτονιάζοντες κλάδους, όπως π.χ. της Τυπολογίας και της Ιστορικοσυγκριτικής Γλωσσολογίας. Μέσω της παρουσίασης της ιστορίας της Συγκριτικής Γλωσσολογίας θα διαπιστωθεί πώς αυτή έχει εγκαθιδρυθεί σήμερα. Θα δοθούν παραδείγματα συγκριτικών μελετών της γερμανικής γλώσσας ιδιαίτερα σε σύγκριση με την ελληνική.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα κατανοούν την έννοια της Συγκριτικής Γλωσσολογίας, καθώς θα γνωρίσουν την ιστορία και τις ερευνητικές της μεθόδους και θα μπορούν να τη διαχωρίζουν από γειτονικούς κλάδους.

Τρόπος εξέτασης: *γραφτή εξέταση*

DGy 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II

Διδάσκουσα: *Δάφνη Βηδενμάιερ*

Το μάθημα αυτό αποτελεί τη συνέχεια της «Εισαγωγής στη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας I». Έχει στόχο να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις θεωρητικές αρχές μάθησης σε συνδυασμό με τις μεθόδους διδασκαλίας του μαθήματος ξένης γλώσσας. Οι θεωρητικές αρχές που παρουσιάζονται και συζητούνται κριτικά στο μάθημα αφορούν τις θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας, τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία, καθώς και ζητήματα που αφορούν την κατάκτηση της ξένης γλώσσας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:

- περιγράψουν βασικές θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας,
- αξιολογούν και να κατηγοριοποιούν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία,
- περιγράψουν και να συνεκτιμούν τη σημασία των θεωρητικών υποθέσεων για την επιτυχή κατάκτηση της ξένης γλώσσας,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 22: Λογοτεχνία του 18ου αιώνα

Διδάσκων: *Στέφαν Λίντινγκερ*

Το μάθημα αναφέρεται στις προϋποθέσεις και τα χαρακτηριστικά της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα. Εξετάζονται τα λογοτεχνικά ρεύματα του Διαφωτισμού, της Θύελλας και Ορμής και του Κλασικισμού και αναλύονται αντιπροσωπευτικά κείμενα από τους χώρους της ποιητικής, της πεζογραφίας, της λυρικής ποίησης και του γερμανικού αστικού δράματος. Ο 18ος αιώνας αποτελεί από πολλές απόψεις σημείο καμπής για τη γερμανική λογοτεχνία και χαρακτηρίζεται από σημαντικές αλλαγές στον τρόπο θεώρησης των λογοτεχνικών θεμάτων, ως συνέπεια της αλλαγής παραδείγματος, την οποία σηματοδοτεί η άνοδος της αστικής τάξης στη Γερμανία.

Από τα μέσα του αιώνα, γύρω στο 1750, και μετά, αρθρώνεται στη γερμανική γλώσσα ένας διαφορετικός λογοτεχνικός λόγος που αντιστοιχεί στην κοσμοθεωρία της ανερχόμενης αστικής τάξης. Εγκαταλείπονται ή αναδιαμορφώνονται τα πρότυπα έκφρασης των αριστοκρατών και οι επιταγές των κανονιστικών ποιητικών, ενώ δημιουργούνται νέα είδη λογοτεχνικών κειμένων που αντλούν τη θεματική τους από τις προσπάθειες προσανατολισμού του αστικού υποκειμένου σε έναν ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο. Μέσα σε λίγες δεκαετίες γράφονται

σημαντικότερα κείμενα της νεότερης γερμανικής γραμματείας, η ιστοριογράφηση της οποίας ξεκινά κατά κανόνα με τον 18ο αιώνα, που στις απαρχές του κυριαρχείται από τις ιδέες του Διαφωτισμού και στα τέλη του, στον απόηχο της Γαλλικής Επανάστασης και ως αντίδραση σε αυτήν, χαρακτηρίζεται από τη διατύπωση του προγράμματος του Γερμανικού Κλασικισμού, κυρίως δια των δύο βασικών εκπροσώπων του, Johann Wolfgang Goethe και Friedrich Schiller.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα,
- να προσεγγίζουν με επιστημονικό τρόπο κείμενα της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα, αναγνωρίζοντας θεματικές και μορφικές ιδιαιτερότητες και να τα εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα,
- να εφαρμόζουν στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης, να επεξεργάζονται τη σχετική γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Το μάθημα συνοδεύεται από Lektürekurs

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία

Διδάσκουσα: *Αναστασία Αντωνοπούλου*

Η Συγκριτική Γραμματολογία εξετάζει τα λογοτεχνικά κείμενα από μια υπερεθνική σκοπιά, εφόσον η λογοτεχνία αποτελεί, πράγματι, ένα διεθνές πολιτισμικό φαινόμενο. Τα λογοτεχνικά κείμενα, μπορεί να εντάσσονται σε μια εθνική λογοτεχνία, βρίσκονται, ωστόσο, πάντοτε σε επαφή με λογοτεχνίες άλλων γλωσσικών και πολιτισμικών παραδόσεων, σε σχέση αλληλεπιδράσεων, προσλήψεων και μεταφοράς πολιτισμού (Kulturtransfer). Παράλληλα η λογοτεχνία βρίσκεται σε μια ευρύτερη συνοχή και σε δημιουργικό διάλογο με τις άλλες τέχνες (π.χ. ζωγραφική, μουσική, κινηματογράφος) και με άλλα πνευματικά φαινόμενα ή επιστήμες (π.χ. Φιλοσοφία, Ψυχολογία, Ιατρική). Η Συγκριτική Γραμματολογία αναδεικνύει, λοιπόν, μέσω συγκρίσεων αυτές τις διεθνείς λογοτεχνικές διασταυρώσεις και μελετά τα λογοτεχνικά φαινόμενα στα διακαλλιτεχνικά, διαπολιτισμικά και διεπιστημονικά τους συμφραζόμενα.

Το μάθημα αποτελεί μια Εισαγωγή στη θεωρία και την πράξη της Συγκριτολογίας και στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητριών και φοιτητών με τις μεθόδους και τα θεωρητικά εργαλεία αυτού του επιστημονικού πεδίου, έτσι ώστε με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια :

- να γνωρίζει την ιστορία του κλάδου και τα βασικά πεδία εφαρμογών του
- να μπορεί χρησιμοποιεί τη σχετική επιστημονική ορολογία και να ανταποκρίνεται σε συγκριτολογικούς προβληματισμούς
- να γνωρίζει και να εφαρμόζει στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής και συγκριτολογικής ανάλυσης
- να είναι σε θέση να εξετάζει συγκριτικά κείμενα προερχόμενα από διαφορετικές εθνικές λογοτεχνίες
- να αντιμετωπίζει συγκριτικά τις σχέσεις της λογοτεχνίας με άλλες τέχνες.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 28: Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης

Διδάσκουσα: *Θεολογία Τράκα*

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση της μεταφραστικής διαδικασίας, το αποτέλεσμα της οποίας θα πρέπει να είναι ισοδύναμο με το πρωτότυπο. Αρχικά θα ασχοληθούμε με την επισκόπηση των σημαντικότερων θεωριών της Επιστήμης της Μετάφρασης, η ανάπτυξη των οποίων στοχεύει στην αντιμετώπιση και επίλυση πρακτικών προβλημάτων κατά τη μεταφραστική διαδικασία, ενώ θα αναφερθούμε και στα διάφορα εργαλεία που έχει στη διάθεσή του ο μεταφραστής(λεξικά, μηχανές αυτόματης μετάφρασης, τράπεζες δεδομένων κ.λ.π.).

Στη συνέχεια θα εστιάσουμε στο πρακτικό κομμάτι της Μετάφρασης, μεταφράζοντας διαφορετικά είδη κειμένων από τα Γερμανικά στα Ελληνικά, αφού πρώτα τα αναλύσουμε σε λεξικολογικό, μορφο-συντακτικό, σημασιολογικό, υφολογικό και πραγματολογικό επίπεδο.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

5ο και 7ο εξάμηνο

DGA 30: Φωνητική / Φωνολογία

Διδάσκουσα: *Ευδοκία Μπαλάση*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση των σημαντικών θεωρητικών εξελίξεων στον κλάδο της Φωνολογίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τις σημαντικότερες εξελίξεις στη δομική φωνολογία, τη γενετική φωνολογία και τη μετρική φωνολογία,
- να αναλύουν φωνολογικά φαινόμενα διαφόρων γλωσσών .

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εξέταση ή γραπτή εργασία*

DGA 33: Ζητήματα Γερμανικής Σύνταξης

Διδάσκων: *Βίνφριντ Λέχνερ*

Το μάθημα πραγματεύεται θεμελιώδεις ιδιότητες της σύνταξης της γερμανικής γλώσσας, με ιδιαίτερη έμφαση στις διαφορές ανάμεσα στα Γερμανικά και τα Ελληνικά. Στη διάρκεια του μαθήματος, θα εισαχθούν νέες μέθοδοι ανάλυσης των προτάσεων. Στα θέματα συμπεριλαμβάνονται η σύνταξη των αναφορικών προτάσεων, των παρεμφάτων και των παρεμφατικών συμπληρωματικών προτάσεων, τα πλεοναστικά στοιχεία, η παθητικοποίηση, τα μέσα αποθετικά ρήματα, οι μη εκπεφρασμένοι όροι (sich), η επιλογή βοηθητικού, οι δομές του αποτελέσματος και η παραγωγική μορφολογία (προθήματα μεταβατικότητας, ονοματοποιήσεις, μετοχές).

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα ολοκληρώσουν με επιτυχία το σεμινάριο θα έχουν τις εξής

ικανότητες:

- Θα γνωρίζουν τις συντακτικές αναλύσεις συγκεκριμένων δομών της γερμανικής γλώσσας.
- Θα αναγνωρίζουν τα βασικά συντακτικά χαρακτηριστικά μιας ανάλυσης.
- Θα περιγράφουν μια απλή συντακτική ανάλυση και θα εκφράζουν την περιγραφή με δικά τους λόγια.
- Θα έχουν τις βάσεις για την απαγωγική, αναλυτική επιχειρηματολογία: την ικανότητα να διακρίνουν και να επιλέγουν μεταξύ διαφορετικών θεωριών και να αιτιολογούν την επιλογή τους.
- Θα διαβάζουν και θα κατανοούν απλά κείμενα από την ειδική βιβλιογραφία της σύνταξης.

Τρόπος αξιολόγησης: *ασκήσεις και γραπτή εργασία*

DGA 34: Λεξικολογία

Διδάσκουσα: *Μαρία Κολιοπούλου*

Το σεμινάριο πραγματεύεται τη σχέση των λεξικών με τις φυσικές γλώσσες και το νοητικό λεξικό. Στα πρώτα μαθήματα θα επαναληφθούν βασικές λεξικολογικές έννοιες. Θα μελετηθούν τα διαφορετικά επίπεδα μιας λεξικολογικής ανάλυσης, καθώς και διάφορες πτυχές του λεξιλογίου. Το σεμινάριο ασχολείται επίσης με λεξικογραφικά θέματα. Θα δοθεί μία σύντομη ιστορία της λεξικογραφίας. Επιπλέον θα παρουσιαστούν διάφορα είδη λεξικών και θα αναλυθούν οι βασικές αρχές της δομής τους.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες

- θα κατανοούν το πεδίο της λεξικολογίας,
- θα μπορούν να εξετάζουν σχετικά ερευνητικά ερωτήματα και
- να παρουσιάζουν λεξικολογικά ή λεξικογραφικά θέματα.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή (20%), προφορική παρουσίαση (υποχρεωτική – 30%) και γραπτή εργασία (υποχρεωτική – 50%)*

DGA 36: Συγκριτική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Η Συγκριτική Γλωσσολογία ως κλάδος της Γλωσσολογίας κατατάσσεται τόσο στη θεωρητική όσο και στην εφαρμοσμένη Γλωσσολογία. Το σεμινάριο έχει, ως εκ τούτου, διττό στόχο:

- Σε θεωρητικό επίπεδο πραγματευόμαστε συγκριτικά επιλεγμένα γραμματικά φαινόμενα της Γερμανικής και της Ελληνικής γλώσσας, με βάση την περιγραφική γραμματική ή/και τη Γενετική Γραμματική, ώστε να εντοπιστούν, να περιγραφούν και να αναλυθούν ομοιότητες και διαφορές που διέπουν τις δύο γλώσσες.
- Σε επίπεδο εφαρμογής προτείνονται τρόποι αξιοποίησης των πορισμάτων της θεωρητικής συγκριτικής ανάλυσης στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εργασία κατόπιν προφορικής εισήγησης*

DGB 38: Σημασιολογία

Διδάσκων: Βίνφριντ Λέχνερ

Στις φυσικές γλώσσες ακολουθίες λέξεων δημιουργούν προτάσεις με νόημα. Η σημασία των προτάσεων προκύπτει με συστηματικό τρόπο από τη σύνθεση των σημασιών των επιμέρους συστατικών τους. Σημασιολογία είναι ο χώρος της γλωσσολογίας που μελετά τη σημασία των προτάσεων, τον τρόπο που διαρθρώνονται οι σημασιολογικές σχέσεις έτσι ώστε να φτάσουμε από τη σημασία των λέξεων στη σημασία των φράσεων και των προτάσεων και επιχειρεί να διατυπώσει μία συγκεκριμένη θεωρία για τη σημασία. Το μάθημα αυτό είναι εισαγωγικό στη σημασιολογία και στοχεύει στα εξής: (α) Να διδάξει τις βασικές τυπικές γνώσεις και μεθόδους της σημασιολογίας. (β) Να αναλύσει σημασιολογικά φαινόμενα των φυσικών γλωσσών. (γ) Να εξετάσει τη σχέση ανάμεσα στη συντακτική δομή και τη σημασία των προτάσεων. Θέματα που θα εξετασθούν περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, σχέση αλήθειας και σημασίας, συνεπαγωγές, συλλογισμούς, κατηγορική λογική, αμφισημίες, φαινόμενα εμβέλειας ποσοδεικτών.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εργασία κατόπιν προφορικής εισήγησης*

DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα

Διδάσκουσα: Χριστίνα Αλεξανδρή

Στο σεμινάριο αυτό επιχειρείται ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή γλωσσολογικής έρευνας σε σχέση με ένα καθορισμένο πεδίο εφαρμογής της γλώσσας, δηλαδή μιας υπογλώσσας στον γραπτό ή στον προφορικό λόγο (για παράδειγμα τεχνικά κείμενα, δημοσιογραφικά κείμενα). Στο σεμινάριο παρουσιάζονται επιλεγμένα είδη υπογλώσσας. Η έρευνα αφορά όλα τα επίπεδα της γλώσσας (για παράδειγμα: Σύνταξη, Σημασιολογία Πραγματολογία), αλλά είναι δυνατόν να δίνεται έμφαση σε ένα ή περισσότερα επίπεδα, ανάλογα με το είδος της υπογλώσσας που εξετάζεται.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν και να κατανοούν τον τρόπο σχεδιασμού και διεξαγωγής γλωσσολογικής έρευνας σε σχέση με ένα καθορισμένο πεδίο εφαρμογής της γλώσσας,
- κατέχουν τα βασικά γλωσσολογικά χαρακτηριστικά των προφορικών ή γραπτών κειμένων (τεχνικά, οικονομικά και δημοσιογραφικά κείμενα).

Μαθησιακοί στόχοι

- εξοικείωση με τις εφαρμογές του γνώριμου επιστημονικού πεδίου της Γλωσσολογίας, • η πρακτική χρήση της γλωσσικής γνώσης σε διαφορετικά επιστημονικά πεδία και επαγγελματικούς τομείς,
- η χρήση και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης και διεθνούς βιβλιογραφίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ο φοιτητής/ η φοιτήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχει εξοικειωθεί με την Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα και θα είναι σε θέση

- να συνδέσει τα πολλαπλά πεδία και επίπεδα ανάλυσης της Γλωσσολογίας με τους τομείς εφαρμογής της,

- να διεξάγει εμπειρική γλωσσολογική έρευνα με στόχο τη γλωσσολογική ανάλυση, την μετάφραση, την χρήση αυθεντικών κειμένων στην διδασκαλία και την χρήση γλωσσολογικής γνώσης σε εξειδικευμένες εφαρμογές,
- να αξιολογήσει το περιεχόμενο, το επίπεδο δυσκολίας και τα ειδικά χαρακτηριστικά και γλωσσολογικά στοιχεία διαφορετικών ειδών γραπτών και προφορικών κειμένων,
- να επεξεργάζεται δημιουργικά και να εφαρμόζει θεωρητικά εργαλεία και σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους στην πράξη,
- να επεξεργάζεται αυτόνομα πρωτογενείς πηγές, να αξιολογεί κριτικά τις υπάρχουσες δευτερογενείς πηγές, να συνθέτει μια επιστημονική εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εργασία*

DGB 46: Γλωσσολογία της Γραφής

Διδάσκων: *Γιόαχιμ Τάιζεν*

Για πολύ καιρό ο γραπτός λόγος δεν αποτελούσε αντικείμενο της Γλωσσολογίας, γι' αυτό και η γλωσσολογία της γραφής αποτελεί έναν πολύ νέο επιστημονικό κλάδο. Ασχολείται με όλες τις πλευρές της αμιγώς γραπτής επικοινωνίας, εκκινεί δηλαδή από τις διαφορές ανάμεσα στον προφορικό και τον γραπτό λόγο και θέτει ερωτήματα όπως: Πώς μετα-γράφεται η ομιλία; Διότι δεν υπάρχουν μόνο τα γράμματα της αλφαβήτου ή δεν έχουμε μόνο βιβλία – παλαιότερα, για παράδειγμα, υπήρχαν πάπυροι, λίθινες επιγραφές κ.ά. Όπως η γλώσσα, έτσι λοιπόν και η γραφή έχει τη δική της ιστορία, και το ερώτημα: «πώς γράφει κανείς σωστά» μας απασχολεί ακόμα και σήμερα.

Στο σεμινάριο θα μας απασχολήσει η ορθογραφία, λιγότερο η καλλιγραφία, περισσότερο η τυπογραφία, στην οποία συγκαταλέγεται πλέον και η (γραπτή) διαμόρφωση ιστοσελίδων στο διαδίκτυο. Επιπλέον, θα ασχοληθούμε με το ερώτημα πώς μαθαίνουμε να γράφουμε και τι ακριβώς συμβαίνει όταν γράφουμε (σε αντίθεση με την ομιλία).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:

- διακρίνουν διαφορετικούς τύπους και συστήματα γραφής,
- γνωρίζουν και να κατανοούν τους βασικούς σταθμούς της ιστορίας της γραφής,
- περιγράφουν τις ιδιαιτερότητες της γραπτής επικοινωνίας,
- κατανοούν την εκμάθηση/κατάκτηση και τη διαδικασία της γραφής.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

DGB 47 [ΠΔΕ 2]: Εκμάθηση Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Δάφνη Βηδενμάιερ*

Στο μάθημα αυτό θα εξεταστούν θεωρίες εκμάθησης της Γερμανικής ως δεύτερης ή/και ως ξένης γλώσσας. Οι θεωρίες αυτές θα συσχετιστούν κυρίως με κοινωνικογλωσσολογικές παραμέτρους με βάση το Ενιαίο Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες και με συγκεκριμένα εκπαιδευτικά προβλήματα. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτήτριες και φοιτητές

γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τον σχεδιασμό του γλωσσικού μαθήματος για μαθήτριες και μαθητές της Γερμανικής ως δεύτερης ή/και ως ξένης γλώσσας. Οι φοιτήτριες και φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις θεωρίες εκμάθησης της δεύτερης ή/και της ξένης γλώσσας και θα έχουν την ευκαιρία να σχεδιάσουν στη βάση αυτή αιτιολογημένες προτάσεις διδασκαλίας, ώστε να συσχετίσουν τη θεωρία με τη διδακτική πράξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και φοιτητές αναμένεται να:

- περιγράψουν τις κυριότερες θεωρίες και τις βασικές αρχές εκμάθησης της δεύτερης ή/και της ξένης γλώσσας,
- αξιοποιούν τη θεωρητική γνώση στο πλαίσιο του σχεδιασμού συγκεκριμένων διδακτικών προτάσεων,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Το μάθημα υποστηρίζεται διδακτικά και από την ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGC 49: Υπολογιστική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: *Χριστίνα Αλεξανδρή*

Το σεμινάριο αυτό αποτελεί Εισαγωγή στην Υπολογιστική Γλωσσολογία και στοχεύει στην παρουσίαση των υπολογιστικών εφαρμογών της Σύνταξης, της Μορφολογίας, της Σημασιολογίας και της Πραγματολογίας, καθώς και την μετάφραση των κανόνων τους σε υλοποιήσιμη μορφή που μπορεί να χρησιμοποιεί ως βάση για την κατασκευή προγραμμάτων. Παρουσιάζεται μια εισαγωγή στην Μηχανική Μετάφραση, στην Ηλεκτρονική Λεξικογραφία, στην Κατασκευή και Συντήρηση Σωμάτων Κειμένων, καθώς και στα Διαλογικά Συστήματα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν βασικές θεωρητικές αρχές της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας,
- κατέχουν τις βασικές έννοιες των πεδίων εφαρμογής της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας και να έχουν μια γενική άποψη των μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιούνται,
- εκπονήσουν μια μικρή εργασία που αφορά τον σχεδιασμό ή την αξιολόγηση Συστήματος ή Βάσης Δεδομένων.

Μαθησιακοί στόχοι

Μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι

- η εξοικείωση με τις εφαρμογές του γνώριμου επιστημονικού πεδίου της Γλωσσολογίας στην Υπολογιστική Γλωσσολογία,
- η πρακτική χρήση της γλωσσικής γνώσης για την αποτελεσματική κατασκευή και αξιολόγηση συστημάτων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας σε διάφορους τομείς της Πληροφορικής και της Τεχνητής Νοημοσύνης,
- η χρήση και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης βιβλιογραφίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν

εξοικειωθεί με τις εφαρμογές του επιστημονικού πεδίου της Γλωσσολογίας στην Υπολογιστική Γλωσσολογία και θα είναι σε θέση

- να εκπονήσουν μια μικρή εργασία που αφορά τον σχεδιασμό ή την αξιολόγηση Συστήματος ή Βάσης Δεδομένων,
- να αποκτήσουν βασικές προσλαμβάνουσες στην χρήση και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης και διεθνούς βιβλιογραφίας,
- να χρησιμοποιήσουν την γλωσσική γνώση για την αποτελεσματική κατασκευή και αξιολόγηση συστημάτων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας σε διάφορους τομείς της Πληροφορικής και της Τεχνητής Νοημοσύνης,
- να γνωρίζουν βασικές θεωρητικές αρχές της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας,
- να κατέχουν τις βασικές έννοιες των πεδίων εφαρμογής της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας και να έχουν μια γενική άποψη των μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιούνται,
- να επεξεργάζονται δημιουργικά και να εφαρμόζουν θεωρητικά εργαλεία και σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους στην πράξη,
- να κατανοούν, να συγκρίνουν και να αξιολογούν μεθοδολογικά εργαλεία.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εργασία*

DGD 51: Ανάλυση και σχεδιασμός διδακτικού υλικού στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας

Διδάσκουσα: *Κατερίνα Κανελλά*

Για τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό και την πραγμάτωση της αποτελεσματικής διδασκαλίας ξένων γλωσσών, η ύπαρξη πλούσιου και κατάλληλου διδακτικού υλικού είναι κεντρικής σημασίας. Στόχος αυτού του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών και φοιτητών με κριτήρια για την ανάλυση και αξιολόγηση έτοιμου διδακτικού υλικού για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα, όπως προσφέρεται με τη μορφή διδακτικών βιβλίων. Στοχεύει επίσης στην ανάπτυξη της ικανότητάς τους να αξιοποιούν αυτό το υλικό συνειδητά και να το χειρίζονται με ευέλικτο τρόπο για τους εκάστοτε διδακτικούς σκοπούς. Επιπλέον, το σεμινάριο στοχεύει στην ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητριών και φοιτητών για τον αυτόνομο σχεδιασμό συμπληρωματικού ή εναλλακτικού διδακτικού υλικού βασισμένου σε αυθεντικά κείμενα. Έμφαση προσδίδεται στην προσαρμογή του στα ειδικά ενδιαφέροντα και τις ειδικές ανάγκες των μαθητριών και μαθητών. Οι φοιτήτριες και φοιτητές θα δοκιμάσουν τον σχεδιασμό μιας διδακτικής ενότητας, η οποία πρέπει να συμπεριλαμβάνει εκτός από έτοιμο διδακτικό υλικό και αυτόνομα σχεδιασμένο υλικό.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα κυριότερα κριτήρια για την ανάλυση και αξιολόγηση διδακτικών βιβλίων για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα,
- εφαρμόζουν αυτά τα κριτήρια στην ανάλυση των διδακτικών ενοτήτων και του διδακτικού υλικού που περιλαμβάνουν,
- σχεδιάζουν διδακτικά αιτιολογημένο συμπληρωματικό υλικό για τη διαμόρφωση διδακτικών ενοτήτων.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εργασία

DGD 56 (ΠΑΕ 2): Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Διδάσκουσα: Έλενα-Φοίβη Χυτήρη (Επίβλεψη Ιωάννα Καρβέλα)

Η πρώιμη εκμάθηση της ξένης γλώσσας συνδέεται αφενός με μαθησιακά οφέλη και αφετέρου με την πολυγλωσσία ως στόχο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Είναι, επομένως, λογικό, η διδασκαλία της πρώτης ξένης γλώσσας και της Γερμανικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας να ξεκινούν από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας σε μαθητές νεαρής ηλικίας. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η εκμάθηση της ξένης γλώσσας σε πρώιμη ηλικία και θα εμβαθύνουν σε βασικές έννοιες της σύγχρονης Διδακτικής των γλωσσών για τη συγκεκριμένη ομάδα στόχο. Επιπλέον, θα εξετάσουν κατάλληλες διδακτικές πρακτικές για την ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας σε μαθητές και μαθήτριες νεαρής ηλικίας.

Τέλος, θα συσχετίσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες με την εμπειρία της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, αντιπαραβάλλοντας κριτικά θεωρητικές αρχές και διδακτική πράξη.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να μπορούν να:

- περιγράψουν τις ιδιαιτερότητες της πρώιμης εκμάθησης ξένων γλωσσών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και να προσαρμόζουν τις αρχές της Διδακτικής των γλωσσών στη συγκεκριμένη ομάδα στόχο,
- επιλέγουν (πολυτροπικά) γλωσσικά ερεθίσματα, τα οποία επιτρέπουν την ολιστική προσέγγιση της ξένης γλώσσας, εστιάζοντας κατά πρώτο λόγο στο περιεχόμενο και στην ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνείδησης και κατά δεύτερο λόγο σε απλές γλωσσικές δομές,
- εφαρμόζουν τις αρχές της διαθεματικότητας και της διαφοροποιημένης μάθησης αξιοποιώντας κατάλληλη θεματολογία και κατάλληλες μορφές (συν)εργασίας στην τάξη,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών της πρώιμης ξενόγλωσσης αγωγής στη διδακτική πράξη, συσχετίζοντας κριτικά τις γνώσεις που απέκτησαν στο μάθημα και την εμπειρία της πρακτικής άσκησης.

Τρόπος αξιολόγησης: α) προφορική παρουσίαση (20%), β) δημιουργία εποπτικού υλικού (20%), γ) γραπτή εργασία (60%)

DGD 57: Ανάπτυξη Γραπτών Δραστηριοτήτων στο Μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Κατερίνα Κανελλά

Το μάθημα στοχεύει στις δεξιότητες του γραπτού λόγου και στα είδη κειμένων. Θα παρουσιαστούν οι αναμενόμενες δεξιότητες μέσα από το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες για κάθε επίπεδο χωριστά. Μέσα από αυτό θα διασαφηνιστεί η διαφορά μεταξύ γραπτού λόγου της μητρικής και μη. Στη συνέχεια θα γίνει αντιπαραθήση με διάφορα διδακτικά

συγγράμματα σε ό,τι αφορά τις ασκήσεις, τις απαιτήσεις, τις ανάγκες και τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Δεν μπορεί επίσης να παραλειφθεί η ανάλυση των λαθών που παρουσιάζονται κατά τη μαθησιακή διαδικασία, εστιάζοντας στις θεωρίες εκμάθησης της ξένης γλώσσας και τα φαινόμενα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία αυτή, όπως π.χ. λάθος μεταφορές (Interferenz).

Αποκτώντας τις θεωρητικές γνώσεις οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τα είδη κειμένων για το γραπτό λόγο
- να γνωρίζουν τις αρχές συνοχής και συνεκτικότητας και τη σημασία τους στην παραγωγή γραπτού λόγου
- να αναγνωρίζουν συστηματικά και μη συστηματικά λάθη μη φυσικών ομιλητών στην παραγωγή γραπτού λόγου
- να μπορούν να επιλέξουν την σωστή τυπολογία των ασκήσεων λαμβάνοντας υπόψη διάφορους παράγοντες, όπως ηλικία, γλωσσικό επίπεδο, θεματική κτλ..
- να ξέρουν τι αποτελέσματα (output) αναμένουν
- να μπορούν να αξιολογήσουν με έγκυρα κριτήρια
- να αξιολογούν τις ασκήσεις γραπτού λόγου διαφόρων διδακτικών συγγραμμάτων

Τρόπος εξέτασης: *προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

Συγγράμματα Ευδόξου (ενδεικτικά):

1. 978-3-12-688061-9 Werkzeuge des Schreibens <https://www.klett-sprachen.de/werkzeuge-des-schreibens/t-1/9783126880619>
2. 978-3-12-606518-4 Profile deutsch. Lernzielbestimmungen, Kannbeschreibungen, Kommunikative Mittel <https://www.klett-sprachen.de/profile-deutsch/t-1/9783126065184>

DGD 59[ΠΔΕ 3]: Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Διαμεσολάβησης στη διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση, ανάλυση και ανάπτυξη δραστηριοτήτων διαμεσολάβησης στη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Ορμώμενοι από τις επικοινωνιακές στρατηγικές μιας γλώσσας και τις ανάγκες της σημερινής πραγματικότητας σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον θα μελετήσουμε την εφαρμογή του κλάδου αυτού της γλωσσολογίας συγκεκριμένα στη διαδικασία της διδασκαλίας και εκμάθησης της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Το μάθημα αυτό έχει στόχο την κατανόηση της διαφοροποίησης μεταξύ μετάφρασης και διαμεσολάβησης και την ευαισθητοποίηση των μελλοντικών διδασκόντων την γερμανική ως ξένη γλώσσα στην σημασία της διαμεσολαβητικής ικανότητας.

Θα παρουσιαστούν οι βασικές θεωρίες μετάφρασης και διαμεσολάβησης που θα αποτελέσουν την βάση για:

- την ανάλυση, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη κειμένου και τα διάφορα επίπεδα (λεξιλογικό, μορφοσυντακτικό, σημασιολογικό, υφολογικό και πραγματολογικό),
- την αντιμετώπιση προβλημάτων κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης στο ζευγάρι γλωσσών Ελληνικά-Γερμανικά πάνω σε συγκεκριμένα και διαφορετικά είδη κειμένων (προφορικά και γραπτά) και διάφορες επικοινωνιακές καταστάσεις.

Θα μελετηθούν διάφορες εκδοχές με στόχο την επίτευξη του επικοινωνιακού στόχου,

λαμβάνοντας πάντα υπόψη το πολιτισμικό υπόβαθρο μιας κάθε περίπτωσης. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα:

- έχουν κατανοήσει σε επιστημονικό επίπεδο τη διαδικασία της διαμεσολάβησης,
- είναι εξοικειωμένοι με τα επικοινωνιακά προβλήματα μεταξύ Γερμανικών και Ελληνικών,
- είναι σε θέση να επιλέξουν κατάλληλες επικοινωνιακές στρατηγικές και να τις αιτιολογήσουν,
- αναγνωρίζουν και θα ταξινομήσουν τα εμπλεκόμενα επίπεδα στην επικοινωνιακή λειτουργία,
- ξεπερνούν επικοινωνιακά εμπόδια,
- καταλήγουν σε επικοινωνιακά αρμόζουσες επιλογές και ως μελλοντικοί διαμεσολαβητές γλώσσας και πολιτισμού θα είναι σε θέση να επικεντρώνονται στην επικοινωνιακή ορθότητα,
- μεταφέρουν στην διδακτική πράξη τις γνώσεις αυτές.

Τρόπος αξιολόγησης: προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία

Συγγράμματα Ευδόξου (εναλλακτικά): 1. 978-3-12-606518-4 Profile deutsch. Lernzielbestimmungen, Kannbeschreibungen, Kommunikative Mittel <https://www.klett-sprachen.de/profile-deutsch/t-1/9783126065184> 2. 978-3-12-676999-0 Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen Begleitband <https://www.klett-sprachen.de/gemeinsamer-europaeischer-referenzrahmen-fuer-sprachen/t-1/9783126769990>
Υλικό του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας πάνω στη δεξιότητα της διαμεσολάβησης ανά επίπεδο

DLA 60: Διαφωτισμός / Θύελλα και Ορμή: Ο Βέρθερος του Goethe

Διδάσκουσα: Σοφία Κουκουβίνου

Το πρώιμο μυθιστόρημα σε μορφή επιστολής του Goethe *Τα πάθη του νεαρού Βερθέρου* αποτελεί ένα από τα γνωστότερα κείμενα της γερμανόφωνης λογοτεχνίας. Το μάθημα έχει ως στόχο να εισαγάγει τους συμμετέχοντες στην εποχή της *Θύελλας και Ορμής*, στη βιογραφία του Goethe, σε βασικές φιλοσοφικές αντιλήψεις της εποχής (Herder, Rousseau), στον προβληματισμό του προσδιορισμού του λογοτεχνικού είδους, αλλά και σε θέματα όπως η πρόσληψη της βίβλου και της ελληνικής αρχαιότητας στην εποχή του Goethe. Θα ασχοληθούμε ακόμη με την πρόσληψη και την επιρροή του έργου στην εποχή του. Η ανάγνωση του μυθιστορήματος θα επικεντρωθεί στα θεωρητικά σχέδια «φύση/πολιτισμός» και «ενθουσιώδης έρωτας», στον τρόπο συγκρότησης του «μεγαλοφυσούς» χαρακτήρα και στα θέματα της «αμαρτίας» και της «θυσίας» (αυτοκτονία). Παράλληλα θα εξεταστεί η έννοια της τέχνης στο μυθιστόρημα.

Τρόπος αξιολόγησης : α) ενεργός συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

DLA 65: Λογοτεχνία μεταξύ 1900 και 1945

Διδάσκουσα: Αναστασία Χουρναζίδη (Επίβλεψη Κατερίνα Καρακάση)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος θα παρουσιαστούν αποσπάσματα από το έργο του Robert Musil *Ο άνθρωπος χωρίς ιδιότητες*, το οποίο έχει χαρακτηριστεί από τους μελετητές του ως η μεγαλύτερη εγκυκλοπαίδεια του μοντέρνου πολιτισμού. Πρόκειται για ένα έργο με ένα πλούσιο πεδίο προσώπων, θεμάτων, εντατικού διαλόγου με ενσωματωμένες περιγραφές και παρατηρήσεις σε μορφή δοκιμίου και μια πληθώρα παρομοιώσεων και αναλύσεων.

Το έργο του Robert Musil προσφέρει μία εξονυχιστική περιγραφή των συνθηκών και των μορφών της ταυτότητας του ατόμου σε σχέση με τη σημασιολογία και τη δομή της μοντέρνας κοινωνίας, της οποίας η ενότητα μόνο ως κάτι περίπλοκο μπορεί κάποιος να βιώσει, ως κάτι χωρίς κέντρο, χωρίς ομοιομορφία και χωρίς ένα εννοιολογικό πλαίσιο. Μέσω της λειτουργικής διαφοροποίησης η μοντέρνα κοινωνία στις αρχές του 20^{ου} αιώνα έχει γίνει τόσο χαοτική, που δεν είναι σε θέση να προετοιμάσει και να εξασφαλίσει την ταυτότητα του ατόμου μέσα σε αυτήν. Η πολιτισμική προστακτική της μοντέρνας εποχής απαιτεί από τα άτομα αυτό ακριβώς που καθιστά αδύνατο: Να έχουν μία οντότητα, ενώ αφαιρεί τις κοινωνικές αρχές και τα πλαίσια, που θα έδιναν στο άτομο ένα σημασιολογικό στήριγμα.

Η όλη κατάσταση, στην οποία έχουν περιέλθει οι ήρωες παρουσιάζεται όχι ως προσωπική αποτυχία των ιδίων, αλλά αποδεικνύεται ότι αντιθέτως υπάρχει διέξοδος. Αυτή η διέξοδος είναι η ύπαρξη του Πιθανού, κάτι που ήδη ο Αριστοτέλης προσδιόρισε στην *Ποιητική* του ως σκοπό της Τέχνης. Ο κόσμος στο έργο του Musil γίνεται ένα πειραματικό εργαστήριο, όπου το πιθανό 'Εγώ' βρίσκει έδαφος σε μία άλλη κατάσταση για να διευρύνει τα βιώματά του. Εδώ ακριβώς εστιάζει ο Musil την αποστολή της λογοτεχνίας, που δεν αναλώνεται στην περιγραφή του υπάρχοντα κόσμου, αλλά στην επινόηση και ανακάλυψη πιθανών κόσμων και πιθανών πραγματικοτήτων.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να έχουν εξοικειωθεί με σημαντικά κοινωνικά χαρακτηριστικά της ιστορικής περιόδου μεταξύ 1900 και 1945, όπως αυτά αποτυπώνονται στο έργο του Musil,
- να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τις συγκρούσεις του ατόμου με το κοινωνικό του περιβάλλον,
- να περιγράφουν και να ερμηνεύουν θέματα, περιεχόμενα, μορφές και δομές του λογοτεχνικού έργου του Musil.

Τρόπος αξιολόγησης: Τρόπος αξιολόγησης: α) ενεργός συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

DLB 67: Γερμανική Λογοτεχνία μετά το 1945

Διδάσκων: Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς

Το επικό θέατρο του Bertolt Brecht αποτέλεσε τη μεγαλύτερη, ίσως, καινοτομία στο θέατρο του 20^{ου} αιώνα και η επίδρασή του υπήρξε καθοριστική τόσο στον γερμανόφωνο χώρο όσο και παγκοσμίως. Ωστόσο, από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά το γερμανόφωνο θέατρο έχει υποστεί πολλές μεταμορφώσεις με αποτέλεσμα τη σημερινή πληθώρα των δραματικών ειδών. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα παρουσιαστούν και θα αναλυθούν κριτικά από τους

φοιτητές σημαντικές τάσεις του γερμανόφωνου θεάτρου μετά το 1945, όπως το πολιτικό θέατρο, το θέατρο-ντοκουμέντο, το θέατρο του παραλόγου, ή το μεταδραματικό θέατρο καθώς και αντιπροσωπευτικά των διαφόρων τάσεων έργα και θεωρητικά κείμενα των Friedrich Dürrenmatt, Max Frisch, Peter Weiss, Rolf Hochhuth, Heinar Kipphardt, Peter Handke, Thomas Bernhard, Heiner Müller, Patrick Süskind και Botho Strauss. Όλοι αυτοί οι συγγραφείς έχουν ως κοινά τους χαρακτηριστικά την ρήξη με τις αισθητικές παραδόσεις, αλλά και την προσπάθεια να «απαντήσουν» – ο καθένας με τον τρόπο του – στο επικό θέατρο.

Τρόπος αξιολόγησης: *συμμετοχή στο μάθημα (20%), προφορική παρουσίαση (20%) & γραπτή εργασία (60%)*

DLB 68: Θεωρία της Λογοτεχνίας: Αρχές Ανάλυσης και σύγχρονα Ρεύματα

Διδάσκουσες: *Κατερίνα Καρακάση / Αναστασία Χουρναζίδη*

Το μάθημα έχει ως αντικείμενο σύγχρονες σχολές θεωρίας της λογοτεχνίας. Σε αυτό το πλαίσιο θα παρουσιαστούν θεωρίες όπως η Σημειωτική/Δομισμός, ο Αποδομισμός, η Diskursanalyse /Wissenspoetik, η Λογοτεχνική Ανθρωπολογία και η Κοινωνιολογία της Λογοτεχνίας. Σε αυτό το πλαίσιο παρουσιάζονται βασικοί εκπρόσωπο, όροι, έννοιες και ερμηνευτικά μοντέλα, ενώ προσφέρεται και πρακτική εφαρμογή μέσω ενός κειμενικού παραδείγματος που έχει πολλαπλώς ερμηνευτεί στο παρελθόν και συγκεκριμένα του *Sandmann* του E.T.A. Hoffmann. Η επιλογή του συγκεκριμένου κειμένου θα επιτρέψει να διαφανούν οι δυνατότητες αλλά και οι αδυναμίες κάθε θεωρητικής κατεύθυνσης, αλλά και να συγκριθούν οι διαφορετικές μέθοδοι μεταξύ τους. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναγκαία είναι η συστηματική και ενεργή συμμετοχή σε αυτό!

Ο φοιτητής/ η φοιτήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση θα είναι σε θέση:

- να περιγράφει και να εφαρμόζει θεωρητικά μοντέλα χρησιμοποιώντας την σχετική ορολογία για να ερμηνεύσει λογοτεχνικά κείμενα
- να εργάζεται αυτόνομα αποδελτιώνοντας τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία και να συγκεντρώνει και να αξιολογεί τα κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα
- να διακρίνει και να ερμηνεύει πολύπλοκα λογοτεχνικά φαινόμενα και λογοτεχνικές θεωρίες
- να επεξεργάζεται δημιουργικά και να εφαρμόζει θεωρητικά εργαλεία και σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους στην πράξη
- να επεξεργάζεται αυτόνομα πρωτογενείς πηγές, να αξιολογεί κριτικά τις υπάρχουσες δευτερογενείς πηγές, να συνθέτει μια επιστημονική εργασία, καθώς και να κοινοποιεί δημόσια τα συμπεράσματα της (Referat)

Τρόπος εξέτασης: *Γραπτή εργασία και προφορική παρουσίαση.*

DLB 70: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών I: Ποίηση

Διδάσκουσα: *Αγλαΐα Μπλιούμη*

Με βάση επιλεγμένα θεωρητικά κείμενα για την ποίηση θα συζητήσουμε βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για την παραδοσιακή και σύγχρονη ποίηση, για να επιχειρήσουμε στη συνέχεια την εφαρμογή τους σε επιλεγμένα γερμανόφωνα πεζά κείμενα, αλλά και την πράξη της

δημιουργικής γραφής. Οι αναλύσεις δε θα περιορίζονται μόνο στην ερμηνεία των κειμένων, αλλά θα επεκταθούν και σε επίπεδο πρακτικής εφαρμογής, π.χ. αρχές συγγραφής ποιημάτων. Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τη συγγραφή ενός αρχικού σχεδιαγράμματος, όπου θα καθορίζουν στοιχεία μετρικής ή/και ελεύθερου στίχου. Κατά την διάρκεια του εξαμήνου θα περιδιαβούμε διάφορες εποχές, ξεκινώντας με την κλασική εποχή και φτάνοντας σε σύγχρονες, αφηρημένες μορφές ποίησης.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση

- να αναλύουν κριτικά σημαντικά θεωρητικά κείμενα για την μικρή φόρμα του διηγήματος
- να αναλύουν και να ερμηνεύουν πεζά κείμενα με βάση στοιχεία παραδοσιακής και σύγχρονης ποίησης
- να ασκηθούν στην πράξη της συγγραφής ποιημάτων

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση/εξέταση, γραπτή εργασία.* Σημειώνεται ότι στο παράρτημα της εργασίας θα πρέπει να υπάρχουν απαραίτητα ένα ή περισσότερα πρωτότυπα ποιήματα του/της φοιτητή/τριας περίπου 40 στίχων.

DLB 73: Συγκριτική Γραμματολογία, Παγκόσμια / Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία

Διδάσκουσα: *Μαρία Μπιζά*

Στο μάθημα της Συγκριτικής Γραμματολογίας εξετάζονται συγκριτικά κείμενα που ανήκουν σε διαφορετικούς συγγραφείς, διαφορετικές γλωσσικές κοινότητες, διαφορετικές εθνικές λογοτεχνίες και διαφορετικά πολιτισμικά συμφραζόμενα. Η συγκριτολογική θεώρηση μπορεί να επεκτείνεται και σε διακαλλιτεχνικά και διεπιστημονικά ζητήματα. Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με τη συγκριτική αντιμετώπιση των κειμένων εστιάζοντας σε επιλεγμένα παραδείγματα των ελληνογερμανικών και διεθνών λογοτεχνικών σχέσεων, αλλά και με τη διερεύνηση της σχέσης της λογοτεχνίας με τις τέχνες και ευρύτερα με τον πολιτισμό.

Το μάθημα υποστηρίζεται διδακτικά και από την ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class. Πληροφορίες για τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών θα δοθούν από τον διδάσκοντα ή την διδάσκουσα με την έναρξη των μαθημάτων.

DLB 77: Λογοτεχνία και Οικολογία

Διδάσκουσα: *Αναστασία Αντωνοπούλου*

Μια από τις πιο παραγωγικές εξελίξεις στη Θεωρία της Λογοτεχνίας του 21ου αιώνα είναι η οικολογική στροφή (*ecological turn*), στο πλαίσιο της οποίας καθιερώθηκε η οικοκριτική (*Ecocriticism*), με στόχο να φωτίσει τη σχέση μεταξύ λογοτεχνίας και οικολογίας και να ευαισθητοποιήσει για τις οικολογικές κρίσεις. Στόχος του μαθήματος, λοιπόν, είναι η διερεύνηση της λογοτεχνικής ενασχόλησης με οικολογικά ζητήματα στο πλαίσιο της τρέχουσας έρευνας. Πώς παρουσιάζεται η φύση στη λογοτεχνία και την τέχνη; Πώς θεματοποιούνται λογοτεχνικά η κλιματική αλλαγή και η περιβαλλοντική καταστροφή; Τι σημαίνει Nature Writing; Εκτός από την εισαγωγή σε κεντρικά ερωτήματα και πεδία εργασίας της οικοκριτικής (π.χ.

μεταποικιακή, φεμινιστική οικοκριτική, λογοτεχνία ως πολιτισμική οικολογία, οικολογική αφήγηση κ.ά.), έμφαση θα δοθεί στην παραδειγματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών κειμένων της γερμανόφωνης λογοτεχνίας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν βασικές θέσεις του Ecocriticism
- να έχουν έναν ικανοποιητικό βαθμό εξοικείωσης με τις διαφορετικές θεωρητικές του κατευθύνσεις
- να αναλύουν κείμενα βασιζόμενοι στις σχετικές θεωρίες,
- να είναι ευαισθητοποιημένοι για θέματα παρουσίασης οικολογικών ζητημάτων στη λογοτεχνία
- να εργαστούν αυτόνομα πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στο μάθημα
- να συγγράψουν μια επιστημονική εργασία πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα

Τρόπος αξιολόγησης: α) ενεργή συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης

Διδάσκουσα: *Μαρία Μπιζιά*

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εφαρμογή κριτηρίων για την αξιολόγηση της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτει η λογοτεχνική μετάφραση και οι οποίες τη διαφοροποιούν σημαντικά από τη μετάφραση άλλων ειδών κειμένων. Αρχικά θα ασχοληθούμε με τις διαφορετικές μεταφρασεολογικές προσεγγίσεις της κριτικής της λογοτεχνικής μετάφρασης και τα σημαντικότερα κριτήρια αξιολόγησης του μεταφράσματος. Στη συνέχεια θα προβούμε στην εξέταση και σύγκριση περισσότερων διαφορετικών μεταφράσεων στα Ελληνικά ενός επιλεγμένου λογοτεχνικού έργου της Γερμανόφωνης Λογοτεχνίας μαζί με τους συμμετέχοντες φοιτητές στο πλαίσιο του σεμιναρίου, έτσι ώστε οι φοιτητές να αντιληφθούν σε πρακτικό επίπεδο τη διαδικασία κριτικής της λογοτεχνικής μετάφρασης.

Τρόπος αξιολόγησης: 20% ενεργή συμμετοχή, 30% προφορική παρουσίαση, 50% γραπτή εργασία.

DLD 82: Γερμανική Ιστορία

Διδάσκων: *Στέφαν Λίντινγκερ*

Το επίκεντρο αυτού του μαθήματος στη γερμανική ιστορία του 19ου αιώνα είναι η επανάσταση του 1848, η προϊστορία της («Vormärz») και τα επακόλουθά της («Nachmärz»). Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις πολιτικές συνθήκες και εξελίξεις της εν λόγω εποχής στη Γερμανία. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να λαμβάνουν υπόψη τους, στο πλαίσιο της ανάλυσης συγκεκριμένων φαινομένων του πολιτισμού, τις πολιτικές συνθήκες και εξελίξεις, χαρακτηριστικές για την αντίστοιχη εποχή και να διερευνούν αυτόνομα και άλλες εποχές της ιστορίας των γερμανόφωνων χωρών.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή (10%) και γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (90%)*

DLD 85: Ιστορία των ιδεών

Διδάσκουσα: *Σοφία Κουκουβίνου*

Επικουρία: *Ιωάννης Λουκίσης*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι ένα συγκεκριμένο φαινόμενο της Ιστορίας των ιδεών στις γερμανόφωνες χώρες, στο οποίο συνετέλεσαν ποικίλοι παράγοντες, όπως η πολιτική, η φιλοσοφία, η επιστήμη, η θρησκεία, η λογοτεχνία και η τέχνη. Με βάση τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα μαθήματα «Γερμανικός Πολιτισμός» και «Εισαγωγή στην Ιστορία της Γερμανικής Λογοτεχνίας», οι φοιτητές και οι φοιτήτριες κατανοούν τη διαδικασία, κατά την οποία οι αλληλεπιδράσεις διαφόρων παραγόντων διαμορφώνουν ένα συγκεκριμένο πολιτισμικό περιβάλλον και μια συγκεκριμένη νοοτροπία. Σκοπός του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών και φοιτητριών αφενός στην πολυπλοκότητα του εν λόγω φαινομένου της Ιστορίας των ιδεών, αφετέρου στη θέση και τη σημασία του μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της Ιστορίας των γερμανόφωνων χωρών.

Στο μάθημα θα ασχοληθούμε τόσο με την άνοδο της αρχαίας Ελλάδας, όπως αυτή παρουσιάζεται στον Johann Joachim Winckelmann, όσο και με την διαφοροποίηση αυτής της ιδανικής εικόνας, όπως αυτή αποτυπώνεται στα λογοτεχνικά έργα του Christoph Martin

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- λαμβάνουν υπόψη τους, στο πλαίσιο της ανάλυσης συγκεκριμένων φαινομένων του πολιτισμού και της λογοτεχνίας, διάφορους παράγοντες της Ιστορίας των ιδεών,
- διερευνούν αυτόνομα και άλλα θέματα της Ιστορίας των ιδεών στις γερμανόφωνες χώρες.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εξέταση*